

VAASA

Vaasalaisille senioreille lisää kävelymahdollisuuksia – kuusi kävelryhmää lähtee liikkeelle ympäri kaupunkia

NYT ON KUUSI avointa ja ilmaista kävelyryhmää senioreille eri puolilla Vaasaa – tarjous, joka helpottaa liikkumista ja kontaktien solmimista paikallisesti. Kiinnostuneiden ei tarvitse rekisteröityä etukäteen, eikä osallistumispaineita ole joka kerta.

Kaupungin keskustassa Vaasan seniorit kulkee keskiviikkoisin klo 12.30 alkaen ortodoksisesta kirkosta, matka on noin 4 km ja päättyy 20 minuutin osuuteen. Vaasan ruotsalaisen eläkeläisyhdistyksen (VIPS) vetämä torstain kävely lähtee klo 10 Kulturhuset Fannystä, jossa on mahdollisuus jakaa eri kävelytahtien mukaan. Sunnuntaisin kokoonnutaan torille kävelemään joko 5 tai 10 km – ja sen jälkeen on mahdollisuus

kahville.

Hietalahdessa järjestetään johtajaton kävely keskiviikkoisin klo 10–11 Brage-museon parkki-paikalta. Lokakuun 22. päivästä alkaen he siirtyvät talvikuukausina sisätiloihin Vaasan Sähköareenalle. Huutoniemellä kävelet maanantaitsin klo 10 rauhalliseen tahtiin – jopa rollaattoria voi käyttää – kun taas Palosaari-ryhmä kokoontuu tiistaisin klo 13 Setlelytyksessä.

Lisäksi Vaasan kaupunki lanseeraa Go for Healthy Years -haasteen, joka kestää vuoden 2026 alkuun asti. Osallistujat voivat tuoda kävelykortteja ja osallistua arvontoihin, jotka kannustavat säännölliseen liikuntaan.

Jos haluat ehdottaa kävelryhmää asuinpaikkasi, ota yhteyttä Vaasan liikuntapalveluihin tai ilmoita kiinnostukseksi kaupungin verkkosivujen kautta.

LÄHDE: Vaasan kaupunki

WAASAN PÄIVÄLEHTI

Lehdillämme on nyt hieno uusi ulkoasu

LÄHES KOLMEN VUODEN uskollisen Vaasan seudun uutisoinnin jälkeen – keskittyen teatterin, taiteen, musiikin, elokuvan ja kaikkeen arkeamme muokkaavaan ajankohtaan – nyt on aika tehdä jotain uutta: kolmella lehdellä on moderni broadsheet-ulkoasu.

Tämä uusi muotoilu on tehty selkeäksi, ilmavaksi ja helposti navigoitavaksi. Niille teistä, jotka lukevat tableteilla, on helpompaa kuin koskaan saada nopeasti yleiskatsaus artikkeleista. Oletko kiinnostunut tietyistä artikkeleista? Kaksi sormea riittää tekstin suurentamiseen ja lukemiseen vaivattomampaan. Ulkoasu, joka tuntuu turvalliselta ja tutulta kaikille, jotka ovat lukeeneet sanomalehtiä aiempina vuosikymmeninä – mutta joka on myös päivitetty vastaamaan nykypäivän digitaalisia tottumuksia.

Broadsheet-muoto antaa jokaiselle artikkelille tilaa hengittää, kuvat ja otsikot ovat näkyvämpiä ja koko lukokokemus nautinnollisempi – sekä painettuna että näytöllä. Haluamme antaa lukijalle sekä sen, mihin olet tottunut, että jotain, mitä et tiennyt kaipaavasi: yhdistelmän klas-sista journalistista tunnetta ja modernia luettavautta.

Huomaa ero jo tätä numeroa lukiessasi – lehtemme ovat saaneet uuden muodon. Uskomme, että arvostat parempaa luettavautta, jäsen-nellympää ilmaisuja ja sitä, kuinka paljon sujuvampaa on käyttää sisältö-ä, josta pidät eniten. Tässä näet vanhoja hyviä sanomalehtiperinteitä nykyaikaisessa versiossa.

VEROTUS

Virvoitusjuomavero no-usee

Vuodenvaihteesta alkaen Suomessa otetaan käyttöön uusi virvoitusjuomien valmisteveromalli. Nykyisten kahden veroluokan sijaan juomat on jaettu kuuteen tasoon sokeripitoisuuden mukaan. Vero kattaa alkoholittomat ja vähäalkoholiset juomat, mukaan lukien virvoitusjuomat, mehut, energiajuomat, kivennäisvesi ja kahvijuomat.

WAASAN YLIOPISTO

Näin ratkaistaan etäty-ön ansa – tutkimus antaa työkaluja onnistuneeseen hybridimalliin

ETÄTYÖSTÄ ON tullut osa työelämää, mutta monilla organisaatioilla on edelleen vaikeuksia löytää oikea tasapaino.

Vaasan yliopiston tuore väitöskirja osoittaa, että onnistunut hybridityö perustuu kolmeen pilariin: kokonaisvaltaiseen lähestymistapaan organisaatiosuunnitteluun, esimiehen ja työntekijän keskinäiseen kommunikaatioon sekä selkeisiin odotuksiin yksilötasolla. Näiden tekijöiden on toimittava yhdessä sekä tuottavuuden että hyvinvoinnin edistämiseksi. Opinnäytetyön takana olevan Johanna Janssonin mukaan nykyinen ristiriita johdon vaatimuksen toimistolle paluusta ja työntekijöiden halun jatkaa etätyötä välillä johtaa usein umpikujaan. Etätyö on yksi suurimmista muutoksista työelämässä sitten teollisen val-lankumouksen, mikä tarkoittaa, että konfliktit ovat luonnollisia – mutta ratkaisut vaativat uutta ajattelua.

Jansson ehdottaa siirtymistä val-vonnasta koordinointiin, jossa työntekijöille annetaan enem-

män itsemääräämisoikeutta ja vastuuta. Kyse on luottamukseen perustuvien rakenteiden rakenta-misesta, jotka edistävät innovaa-tioita, kulttuuria ja tiedon jaka-mista kaikissa toimintamalleissa. Tutkimusten mukaan pelkkä yksittäisten HR-käytäntöjen pä-ivittäminen ei riitä. Jos organi-saation rakenne on edelleen mu-kautettu toimistotyöhön, se on kuin talvirenkaiden laittaminen avoautoon – se tuo jonkin verran parannusta, mutta ei toimi opti-maalisesti.

Johtopäätös on selvä: jotta etätyö olisi kestäväää ja onnistuvaa, tar-vitaan kokonaisvaltaista lähe-stymistapaa, jossa kaikki kolme tasoa – organisaatio, johtaja ja ty-öntekijä – toimivat sopusoinnusa. Tämä luo työympäristön, joka on sekä tuottava että hyvinvointia edistävä.

KUVA: Johanna Janssonin mu-kaan koronapandemian jälkeen syntynyt vastakkainasettelu, jossa johto vaatii paluuta toimi-stolle ja työntekijät haluavat jat-kaa etätyöskentelyä, voi helposti johtaa umpikujaan. Kuva: Vaasan yliopisto. Kuva on vapaasti saa-tavilla.

MAALAHTI

Kalastuksenpäivä Merenkurkun venemuseossa

Maalahdessa tänään

Tänään, sunnuntaina 5. lokakuuta, Merenkurkun venemuseossa Maalahdessa kutsuu sinut juhlaan ja opettavaiseen kalastuspäivään klo 10.00–14.00. Tapahtuma on täysin maksuton ja se on suunnattu lapsille ja nuorille sekä kokonaisille perheille.

Päivän paikka on museo osoit-teessa Aminevägen 433, jossa museo on kokoelmissa on esillä pohjalaisia veneitä ja työlaivoja vuosilta 1820–1993. vasabla-det.fi+2vasabladet.fi+2 Päivän aikana museossa järjestetään opastettuja kierroksia, joissa tutustutaan kalastusvälineisiin, kellumiseen, hylykenppyyntiin ja saaristoelämään.

Ohjelma on laaja ja täynnä aktiviteetteja. Pienimmille on tarjolla muun muassa 4H-yhdi-stysten järjestämää onkimista, kalastuspolku, työpajoja, joissa voi tehdä omia vieheitä ja print-ti-t-paitoja, sekä askarteluja ja tietovisoja. vasabladet.fi Siellä on myös tarkka-ampumisasema ja mahdollisuus tutustua uudis-tavaan meriviljelyyn Cool Blue Nordic -hankkeen kautta.

Ensimmäiset 100 lasta saavat myös ilmaisen yllätyksen. Kun energia loppuu, kahvilasta on os-tettavissa mehua, kahvia ja voh-veleita sekä mahdollisuus myydä kalaa sään salliessa.

Kalastuspäivän järjestää Ma-laxin kalastajakilta yhteistyössä muun muassa museoyhdistysten, 4H-järjestöjen ja paikallisten yh-distysten kanssa – rahoittajien, kuten kunnan, säätiöiden ja pai-kallisten yritysten tuella.

TILASTOKESKUS

70+ Suomessa ylitti miljoonan rajan elokuussa

Elokuun 2025 lopussa Suomessa oli ensimmäistä ker-taa yli 1 000 148 70 vuotta täyttäneitä henkilöä Tilas-tokeskuksen ennakkotietojen mukaan.

Tämä vastaa noin 18 prosenttia koko väestöstä, ja osuus on kaksinkertaistunut 1990-luvun alusta, jolloin se oli noin 9 prosenttia.

Iäkkäistä miehiä oli 432 017 ja naisia 568 131, mikä on enemmistö tässä ikäryhmässä.

Tilastokeskuksen aktuaari Joonas Toivola huomauttaa, että kasvussa näkyi sekä parantunut eloonjäämisluku että se, että suuret sodanjälkeiset kohortit ovat nyt vanhenemassa.

70 vuotta täyttäneiden osuus vaihtelee maantieteellisesti: 70 vuotta täyttäneiden osuus vaihtelee maantieteellisesti:

WAASAN PÄIVÄLEHTI
Nro 40 Sunnuntai, 5 lokakuu-ta, 2025
ISSN 2954-243X
Vaasa ja sana Onni
Vanhusten viikko
Gratis hjälp med hörapparater
Tavaststjernan Kovina aikoina
Wasa Teater
Aspiiriini ja suolistosyöpä

HYVINVOINTIALUE

Influenssa- ja koronatehosterokotuksiin voi nyt varata ajan

KORONAROKOTTEEN tehos-teannoksia on alettu antaa hoivakodeissa asu-ville tai säännöllistä jär-jestäytynyttä kotihoitoa saaville ikääntyneille. Mui-den kohderyhmien influ-enssarokotukset ja korona-tehosterokotukset alkavat 20.10.2025.

Influenssaepidemiaa esiintyy joka talvi. Influenssavirukset aiheuttavat äkillisen hengitys-tietulehduksen, joka aiheuttaa usein korkeaa kuumetta, lihas- ja päänsärkyä sekä yleistä pahoin-vointia.

”Influenssa on erityisen vaa-rallinen vanhuksille, pienille lap-sille, raskaana oleville naisille ja sairauden vuoksi riskiryhmiin kuuluville, koska nämä ryhmät kärsivät todennäköisemmin jälki-taudeista”, sanoo infektiotautien ylilääkäri Silvia Grönroos-Pada.

Rokotuskattavuus influenssaa vastaan on Pohjanmaalla kaikissa ikäryhmissä muita hyvinvointial-ueita alhaisempi.

”Matala rokotuskattavuus va-ikuttaa suoraan terveydenhuollon kuormitukseen epidemian aikana. Rokotuksella suojaat paitsi itseä-si ja läheisiäsi, myös varmistat, että kaikki saavat hyvää hoitoa myös epidemioiden aikana”, Grönroos-Pada kertoo.

Influenssarokote ja koronarokotteen tehosteannos annetaan kaikille kohderyhmille mahdol-lisuuksien mukaan samalla käyn-nillä.

Influenssarokotusten aikataulu Influenssarokotuksia annetaan 20.10.2025 alkaen. Seuraavat ry-hmät ovat oikeutettuja maksutto-maan influenssarokotteeseen:

Raskaana kaikki yli 65-vuotiaat 6 kuukauden ja 6 vuoden ikäi-set lapset; sairauden tai hoidon vuoksi riskiryhmään kuuluvat henkilöt asepalvelukseen tai vapaa-ehitoiseen asepalvelukseen tule-vat henkilöt ihmiset, joilla on kohonnut riski saada lintuinfluenssatartun-ta. Influenssarokotetta annetaan maksutta myös asiakkaita ja po-tilaita hoitaville sosiaali- ja ter-veydenhuollon ammattilaisille, lääkehuollon henkilöstölle sekä vakavalle influenssalle erityisen altuille lähipiirille.

Koronarokotteen tehosteannosten aikataulu
Koronarokotteen tehosteannokset

VAASA

Nyt jaetaan rahaa nuorten omiin tapahtumiin ja hankkeisiin

VAASAN NUORISOVALTUUSTO o on päättänyt jakaa yhteensä 1 700 euroa tukea nuorisovetoiisiin aloitteisiin. Tukea voi hakea hankkeisiin, tapahtumiin, harrastustoimintaan pienryhmissä tai nuorten itse suunnit-telemien ja toteuttamien suurempien tapahtumien osara-hoituksena.

Haku on avoinna 31.10.2025 asti, ja apurahaa voidaan myöntää vä-hintään kahden Vaasassa asuvan tai opiskelevan vähintään kahden 13–29-vuotiaan henkilön ryhmille. Nuorisovaltuusto päättää tuen saa-jista kokouksessaan 20.11.2025, ja hankkeet on toteutettava 31.5.2026 mennessä.

VENÄJÄ

Putins tomma löfte: Ci-vila mål fortsättningsvis under beskjutning

HUOLIMATTA VENÄJÄN presidentin Vladimir Putinin toistuvista vakuuteluista, että siviili-in-frastruktuuria ei kohdisteta Ukrainaan, todisteet osoitta-vat edelleen päinvastaista to-dellisuutta paikan päällä.

Hyökkäyksen alkamisen jälkeen helmikuussa 2022 Putin on julki-sesti todennut useaan otteeseen, että Venäjän joukot eivät tarkoi-tuksella iske siviilikohteisiin. Sairaalat, koulut, kerrostalot, ostoskeskukset ja voimalaitokset

ei puolilla Ukrainaa kertovat kuitenkin toisenlaista tarinaa.

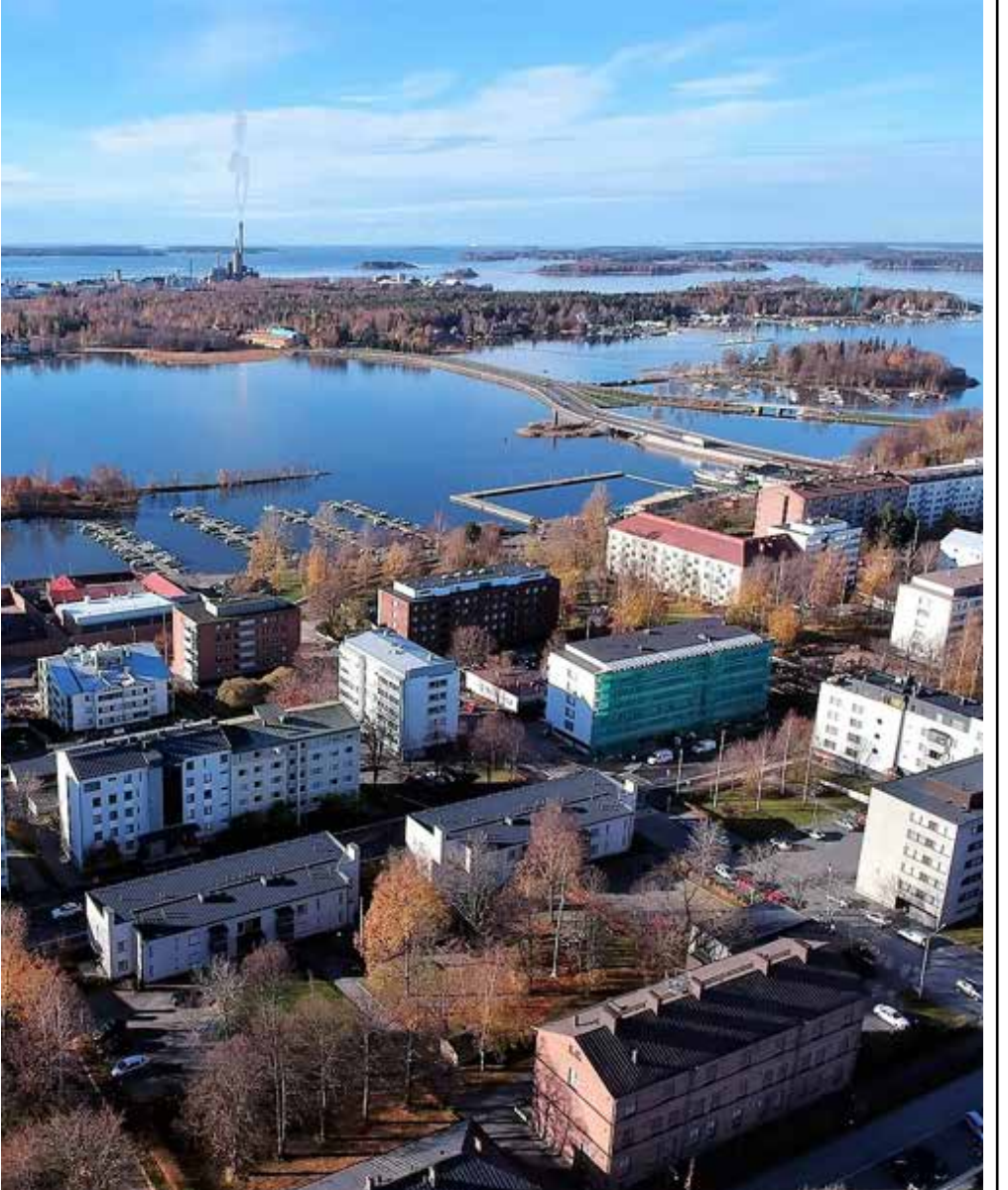
Viimeaikaiset hyökkäykset ovat tuhonneet asuinalueita suu-rissa kaupungeissa, tappaen lap-siakin ja jättäen miljoonia ilman

sähköä tai lämmitystä talvikuu-kausina. Kansainväliset tarkkai-lijat ja ihmisoikeusjärjestöt ovat dokumentoineet tuhansia iskuja ei-sotilaallisiin kohteisiin.

Putinin retorikan ja Venäjän toimien välinen kulu on herättä-änyt laajaa tuomiota kansainväli-ssä yhteisössä. YK on kutsunut monia näistä hyökkäyksistä mahdollisiksi sotarikoksiksi ja huomauttanut, että siviili-infra-struktuuriin kohdistuvien iskujen järjestelmällinen malli on risti-riidassa Putinin julkisten pidät-tyvyyyslupausten kanssa.

Ukrainan viranomaiset jatka-vat jokaisen hyökkäyksen doku-mentointia ja keräävät todisteita tulevia vastuumenettelyjä varten. KUVA: State Emergency Ser-vice of Ukraine, Creative Com-mons Attribution 4.0

Viikon kuva:

Vaasa ylhäältä päin syksyisenä iltapäivänä

TÄNÄÄN

Kehitys kohti diktaturia: Miten krii-sejä käytetään kehityksessä kohti au-toritaarista hallintoa

HISTORIA EI TOISTA itseään, mutta se usein rim-maa. Berliinin vuonna 1933 Reichstagin tulipalon ja Washingtonissa vuonna 2025 Charlie Kirkin salamurhan jälkeen puhjenneen poliittisen myllerryksen hyytävät kai-ut pakottavat tutkimaan, miten demokratioita voidaan pur-kaa sisältäpäin pelottavan samankaltaisilla menetelmillä.

Berliinin välikohtausta pidetään ratkaisevana hetkenä natsihallinnon vakiinnuttamisessa. Ei tiedetä varmasti, syyttikö pääsyytetty, hollantilainen Marinus van der Lub-be, tulipalon vai ei, mutta siitä huolimatta tulipalo antoi Hitlerille syyn aloittaa saksalaisen demokration purkami-nen.

Yhdysvalloissa Charlie Kirk, nuori oikeistopoliitikko, murhattiin 10. syyskuuta tänä vuonna. Tappaja, Tyler James Robinson, pidätettiin seuraavana päivänä. Tähän mennessä tietämämme viittaa siihen, että hän oli yksinäi-nen susi, jolla ei ollut rikoskumppaneita. Tämä ei estänyt presidentti Trumpia syyttämästä vasemmistoryhmiä ja vaatimasta toimia niitä vastaan. Trump julisti tunnetun an-tifasistisen järjestön Antifan terroristijärjestöksi. Virano-maisten kampanja johti siihen, että Kirkin näkemyksiä kriittisesti vastustaneiden ihmisten irtisanottiin lukuisia ihmisiä. Koska monet ovat saaneet potkut, koska he ovat ilmaisseet mielipiteensä, on vielä useampia, jotka eivät halua riskeerata työtään ja avata suunsa. Mutta Yhdysval-loissa on edelleen ihmisiä, jotka uskaltavat puhua. Sanan-vapauden puolestapuhujat ja lakiasiantuntijat kritisoivat Trumpia siitä, että hän käytti salamurhaa poliittisten vas-tustajiensa tukahduttamiseen.

Ulpu Iivari kommentoi tilannetta Yhdysvalloissa: ”Nyt katsoin Kirkin muistotilaisuutta siltä varalta, että se olisi todella käännepaikka Yhdysvalloille kehittyä vieläkin pe-lottavammin (Missä olit, kun Nürnbergin kokoukset pi-dettiin.) Muistotilaisuuden ilmiapiiri oli joskus pelottavan hurmioitunut.”

Vaikka 1930-luvun Saksan ja 2000-luvun Yhdysval-tojen kontekstit ovat varsin erilaisia, kriisien strateginen käyttö vallan vakiinnuttamiseksi paljastaa vaarallisen ja toistuvan kaavan. Vuonna 1933 natsihallinto, vaikka se ei todistettavasti syyttänyt tulipaloa itse, käytti tuhopolttoa välittömästi ja armottomasti hyväkseen. He tunnitsivat sopivan syntipukin – kommunistit – ja käyttivät yleisön pelkoa oikeuttaakseen Reichstagin paloasetuksen, joka keskeytti kansalaisvapaudet ja tasoitti tietä poliittisen op-position brutaaleille tukahduttamistoimille. Kriisi oli teko-syy; Tavoitteena oli peruuttamaton vallan kasautuminen.

Vuonna 2025 saatamme nähdä samanlaisen kehityksen. Nyt nuoren ja suosituksen poliitikon traagista murhaa käyte-tään syynä tukahduttaa vasemmistolaiset järjestöt ja anti-fasistinen Antifa-liike ilman, että niillä olisi mitään teke-mistä murhan kanssa.

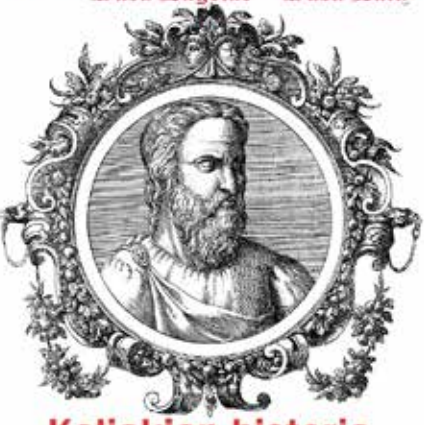
Kirkin näkemyksiä vastaan puhuneiden ihmisten hyl-kääminen kertoo sosiaalisesta ilmiapiiristä, joka viilenee, kovenee ja standardoituu. Presidentti Trumpin lausunto: ”Vihaan vastustajiani. Enkä halua heidän parastaan” pu-huu puolestaan. Ei ole jälkeäkään ajatuksesta, että presi-dentin tehtävänä on olla koko kansan presidentti.

Vuonna 1933 asetuksella kumottiin Saksan perustuslaki. Tänään hyökeäykset eivät ole (vielä) yhtä laajoja, mutta ne ovat olemassa: heikentävät oikeuslaitoksen riippumat-tomuutta, häpäisevät tieteellisiä auktoriteettia (mukaan lukien terveysviranomaiset) ja uhkaavat median vapautta (presidentti vaatii NYT:ltä 15 miljardin dollarin vahing-onkorvauksia ja uhkaa peruuttaa joidenkin televisioyhtiöi-den toimiluvat). Jokainen toiminta koettelee demokraat-tisten instituutioiden vahvuutta ja etsii heikkouksia. Kun presidentti voi avoimesti vaatia poliittisten vastustajien syytteenpanoa ilman todisteita, raja lain ja oikeuden politisoitumisen välillä hämärtyy. Tavoitteena on selvästi neutralisoida riippumattomat vallanlähteet – tuomioistui-met, vapaa lehdistö ja poliittinen oppositio.

Oskar Wilden kerrotaan sanoneen: ”Ainoa asia, jonka opimme historiasta, on se, että se toistaa itseään.” Ame-rikkalainen filosofi Georg Santanyana sanoi yli 100 vuotta sitten: ”Se, joka ei muista historiaansa, on tuomittu toista-maan sitä.” Meidän kaikkien voi olla hyvä muistaa nämä viisauden sanat. Demokration resilienssiä mitataan sen kyvyllä kestää paitsi ulkoisia shokkeja, myös sen perus-tusten laskelmoitua rapautumista sisältäpäin. Valppaus on vapauden hinta, ja historian kaiku on varoitus, jota meillä ei ole varaa sivuuttaa.

Photo Supplement

Waasan Päivälehti
Photo Supplement
Wasa Dagblad Wasa Daily

Keliakian historia

Photo Supplement - bpress.ovh

WASA TEATER

Snöfall (Lumisade) tekee paluun Wasa-teatteriin 2026 – lapsia halutaan joulun menestykseen

YLEISÖN SUOSIKI Snö-fall, Lumisade palaa Wa-sa-teatterin päänäyttämölle jouluna 2026. Täysille kats-omoille ensimmäisen kerran vuonna 2024 esitetty tunnel-mallinen satu 12-vuotiaasta Selmasta saa uuden ensi-il-tansa 14.11.2026. Liput tule-vat myyntiin keväällä 2026 – mutta uusien lapsinäyttelijö-iden metsästy on jo alkamas-sa.

Esitys perustuu NRK:n ylistet-tyyn samannimiseen TV-jouluka-lenteriin, josta on tullut Norjassa moderni klassikko ja joka on houkutellut paljon yleisöä myös teatterilavoilla. Tarina pyörii orvon Selman ympärillä, joka ei enää usko joulupukkiin. Kun hän kirjoittaa kirjeen sisimmän toiveensa kanssa, hän päätyy taikavoimien kautta haltioiden

Lumisateen valtakuntaan – jossa joulun tulevaisuus on vaakalau-dalla.

Lavalla odottaa lämpöä, huumo-ria, musiikkia ja suuria tunteita ystäväydestä, rakkaudesta ja yh-teenkuuluvuuden kaipuusta. Ko-koonpano tarjoaa sekä tuttuja että uusia kasvoja: Thomas Lundin palaa Juliukseksi ja Julia Johans-son Selmana, kun taas muut roolit täyttävät jälleen.

Kuten ennenkin, mukana on kak-si lastenyhteyttä. Siksi teatteri et-sii nyt 12 nuorta näyttelijää: kah-ta Häkanin rooliin (merkittävä puherooli) ja kymmentä erilaisiin yhtyettäviin, joissa on laulua, tanssia ja näyttelemisen iloa. Ki-innostukseni ilmaisut koe-esiinty-misiin avautuvat tänään 30. syys-kuuta 2025, ja haku aika päättyy 26. lokakuuta.Katso lisätietoja kohdasta wasateater.fi. KUVA: Wasa Teater

VANHUSTEN VIIKKO

Tasavallan presidentti vanhustenviikon suojelija

TASAVALLAN PRE-SIDENTTI Alexander Stubb on ottanut tänä vuona vastaan vanhusviikon ja vanhustenpäivän virallisen suojelijan roolin. Asias-ta tiedottaa Vanhustyön kes-kusliitto tämän vuoden te-emajuhlien yhteydessä.

Vanhusten viikko järjeste-tään valtakunnallisesti 6.–12.10.2025 temalla ”Onni kasvaa yhteisössä”. Viikon aloittavan vanhainpäivän pääjuhlat järjestetään sunnun-taina 5. lokakuuta Pukkilan kirkonkylässä.

Konseptilla on pitkä histo-ria: Ensimmäistä veteraanipä-ivää vietettiin jo vuonna 1954 ja se vietetään aina lokakuun ensimmäisenä sunnuntaina. Vanhustyön keskusliitto+1 Vuodesta 1972 lähtien juhla jatkuu koko päivän jälkeen viikon. Viikon tapahtumat kattavat

Alueellamme järjestetään ohjelmaa viikon aikana Laihe-lassa.

KUVA: Presidentin virallinen muotokuva. Valokuvaaja Jussi Ratilainen

SOVITTELIJOIDEN KURSSI

Pohjanmaan sovittelutoimi-sto etsii uusia vapaaehtoisia

POHJANMAAN sovittelutoimisto etsii nyt uusia vapaaehtoisia so-vittelijoita rikos- ja riita-asioihin. Lisähenkilöstön rekrytoimiseksi järjestetään maksuton kaksikielinen peruskurssi, jossa osallistujat hankkivat sovittelijana toimimiseen tarvittavat tiedot. Lisäsovittelijoiden tarve on erityisen suuri Keski-Pohjanmaalla. Tehtävä on avoin kaikille – erityiskoulutusta tai työkokemusta ei vaadita.Kurssilla käydään läpi sovittelun ja restoratiivisen oikeuden perusteet, poliisin ja syyttäjän rooli sekä vuorovaikutus osapuolten kanssa. Kurssin vetäjinä toimivat sovittelutoimiston henkilökunta ja eri ammattialojen asiantuntijat. LÄHDE: Vaasan kaupunki

VAASA

Sana onnellisuus kuvaa Vaasaa erittäin hyvin

VAAASA VAHVISTAA asemaansa suomalaisten sydämissä – erityisesti ener-gian ja onnellisuuden osalta. Tuoreen mielikuvatutkimuk-sen mukaan 46 prosenttia vastaajista on sitä mieltä, että ”onnellisuus” kuvaa Vaasaa melko hyvin tai erittäin hyvin.

Myös energiakuva on kasvanut – seitsemän prosenttiyksikköä edellisestä tutkimuksesta. Vaa-san kaupunki on jo pitkään kes-kittynyt strategiassaan ja mark-kinoinnissaan näihin teemoihin, ja tulokset osoittavat, että viestit alkavat tarttua kaupunkilaisiin ja kävijöihin.

Kaupungin sloganit – ”Vaasa – Pohjoismaiden energiapääkau-punki” ja ”Vaasassa on helppo olla onnellinen” – ovat tulleet yhä tunnetummiksi nuorten, ruotsi-kielisten ja vierailijoiden keskuu-

dessä, vaikka ne eivät ole vielä tavoittaneet koko yleisöä.

Tutkimuksen toteutti Miltton Oy, johon osallistui noin 1 000 vastaajaa, jotka eivät asu Vaa-sassa. Tietoisuus kaupungista on vähitellen noussut – vuoden 2019 11 prosentista nykyiseen 15 pro-

senttiin. Myös nuorten keskuu-nessa Vaasa on kasvanut houkut-televammaksi opiskelupaikkana ja työelämän jälkeisenä muutto-paikkana.

Vaasa yhdistetään edelleen usein mereen, kaksikielisyyteen ja aurinkoon – mutta nyt sellaiset

arvot kuin energia ja onnellisuus alkavat todella tuntua osaksi kau-pungin identiteettiä.

Onko liikaa sanoa, että on-nellisuus on osa Vaasan sielua? Kuvatutkimuksen oivallukset viittaavat siihen, että tämä ei ole lainkaan liioittelua.

NOVA

Maksutonta apua kuulokojeiden käyttöön – No-Va-opetusklินิกka avaa palvelun

KÄYTÄTKÖ KUULO-KKOJETTA Pohjan-maan hyvinvointialueella? Nyt saat maksutonta apua laitteesi puhdistukseen ja perushuoltoon – No-Va-opetusklินิกalta Vaasan Palosaareltä.

Käynnin aikana saat myös veren-paine- ja verensokerimittauksia tai mielen hyvinvoinnin neuvoja. Uusi palvelu on suunnattu kaikil-le kuulokojeiden käyttäjille taa-peroista vanhuksiin.

On tärkeää huoltaa kuulokojet-tasi säännöllisesti – esimerkiksi vaihtamalla letku, vahasuoda-

KOULUTERVEYSKY-SELY

THL: Nikotiinipussien käyttö räjähtämässä

NUORTEN PÄIH-NDEKÄYTÖSSÄ on tapahtunut historial-linen käänne: alkoholin ja tupakan käyttö vähe-nee vauhdilla, mutta nikotiinipussit tekevät ennennäkemätöntä läpimurtoa. Terve-den ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) uuni-tuoreet tulokset kou-luterveyskyselystä paljastavat hälyttävän trendin – nikotiinipus-seista on tullut uusi nuorten hittituote.

Peruskoulun 8.–9.-luokan pojista yhdeksän prosent-tia käyttää nikotiinipusseja päivittäin, tytöistä 4–5 prosent-tia. Ammatillisten oppi-laitosten opiskelijoilla luvut ovat suorastaan räjähtäneet: lähes joka neljäs poika (24 %) ja 15 prosenttia tytöistä ilmoittaa käyttävänsä pussitu-pakkaa päivittäin. Vastaavat luvut olivat vuosi sitten selvästi alhaisempia.

– Nikotiinipussien päivittäi-sen käytön yleistyminen nuo-rilla on hälyttävää. Tilanne vaatii nopeita toimia. Tu-pak-ka- ja nikotiinituotteiden myynnin ikäraja pitäisi nostaa 20 ikävuoteen, vaatii THL:n erityisasiantuntija Hanna Ol-lila. Samaan aikaan nuorten al-

TERVEYS

Uusi tutkimus: Aspirii-ni suojaa suolistosyövän uusiutumisel-ta

RUOTSALAINEN RTUTKIMUSRY-HMÄ on osoittanut uraauurtavassa satunn-aistetussa tutkimuksessa, että pieni päivittäinen annos aspiriinia – lää-keettä, jota nykyään löytyy useimmista kode-ista – voi puolittaa uusi-utumisirikin potilailla, joille on tehty leikkaus paksusuolen tai perä-suolen syövän vuoksi. Karoliinisen instituutin tutkijoiden johtama tut-kimus julkaistiin äskett-äin seurattuaan yli 3 500 potilasta Pohjoismaissa.

Tutkimuksen suunnittelu ja tulokset

Potilaat rekrytoitiin 33 sairaalas-ta Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa ja Suomessa. Noin 40 prosentilla oli kasvaimia, joissa oli tietty geneettinen muutos PIK3-sig-nalointireitillä – mutaatio, jonka tutkijat epäilivät voivan tehdä heistä erityisen alttiita aspirii-nihoidolle. Leikkauksen jälkeen nämä potilaat satunnaistettiin saamaan joko 160 mg aspirii-nia päivittäin tai lumelääkettä kolmen vuoden ajan.

Mutaatioita sairastavien keskuu-nessa hoito osoitti merkittävää vaikutusta: uusiutumisiriski pieneni 55 % lumelääkeryhmään verrattuna. Vaikutuksen uskotaan johtuvan siitä, että aspiriini vähentää tulehdusta, estää veri-hiutaleiden toimintaa ja hidastaa kasvaimen kasvua – yhdistelmä, joka tekee ympäristöstä epä-suotuisamman syövälle.

Merkitys

Se, että aspiriini on tunnettu ja edullinen lääke, tekee tuloksista erityisen mielenkiintoisia. Tutki-jat uskovat, että tämäntyyppisellä hoidolla on potentiaalia muuttaa suoliston syövän lišähoidon ohjeita. Tutkimus – nimeltään ALASCCA – on jo paljittu tieteellisestä laadustaan.

Tutkijoiden mukaan tutkimus osoittaa selvästi, että potilaiden kasvainten geneettistä profiilia (tarkkuusonilääketiede) voidaan käyttää sen määrittämiseen, kuka hyötty eniten aspiriinin lišähoidosta.

Varaukset ja jatkotutkimukse Lupaaavista tuloksista huolimatta tutkijat kehottavat varovaisuus-teen. Vaikutus havaittiin pääasiassa potilailla, joilla oli mutaatioita PIK3-reitillä – ei välttämättä kaikilla suoliston syöpäpotilailla. Pitkäaikaistutki-muksia tarvitaan riskien, mukaan lukien mahdollisen verenvuodon, selvittämiseksi ja optimaalis-ten annosten ja hoidon keston määrittämiseksi.

Lisäksi on arvioitava, mitkä potilaaryhmät hyöttyvät hoidos-ta eniten ja miten se parhaiten toteutetaan kliinisesti.

Uusi tutkimus osoittaa, että yksinkertaisella, halvalla ja vakiintuneella lääkkeellä, kuten aspiriinilla, voisi olla keskeinen rooli suolistosyöpää vastaan taistelemisessa. Oikean geneetti-sen profiilin omaaville potilaille säännöllinen pienen aspiriinin-oksen lišäminen hoitoon voisi olla ratkaiseva tekijä taudin uusi-utumisen ja elinikäisen syöpäva-paan elämän välillä. Tiedeyhteisö pidättää hengitystään – tämä voisi olla paradigman muutos syövän hoidossa.

Lähde: Karoliininen instituttti / KI news

TERVEYS

Kosketuksen parantava voima: sosiaalinen vuorovaikutus ja sydän- ja verisuoniterveys
Kuinka yksinkertainen ihmiskon-takti voi suojata sydänsairauksilta

SYDÄN- ja verisuonisairaudet ovat edelleen yleisin kuolinsyys maailmanlaajuisesti, ja ateroskleroosilla – rasvakertymien kertymisellä valtimoiden seinämiin – on keskeinen rooli sydänkohtauksissa ja aivohalvauksissa. Vaikka ruokavalio, liikunta ja genetiikka ovat vakiintuneita riskitekijöitä, uraauurtava tutkimus 1980-luvulta paljasti odottamattoman suojaavan tekijän: sosiaalisen vuorovaikutuksen ja lempeän fyysisen kontaktin.

Uraauurtavassa tutkimuksessaan Nerem, Levesque ja Cornhill (1980) osoittivat, että kaneille, joita ruokittiin korkeakolesterolisella ruokavaliolla, mutta joita silitettiin säännöllisesti, pidettiin, puhuttiin ja leikkittiin, kehittyi huomattavasti vähemmän ateroskleroosia kuin kontrollieläimillä, jotka saivat identtistä ruokavaliota, mutta tavanomaista laboratoriohoitoa. Erityisesti sosiaalisesti rikastuneilla kaneilla havaittiin ”yli 60 prosentin vähennys aortan pinta-alassa, jossa oli sudanofiilisiä vaurioita” verrattuna kontrollieihin (Nerem, Levesque ja Cornhill 1980, 1475). Huomionarvoista on, että tämä dramaattinen ero tapahtui huolimatta vertailukelpoisista seerumin kolesterolitasoista, sykkeestä ja verempaineesta ryhmien välillä, mikä viittaa siihen, että suojamekanismi toimi näistä perinteisistä sydän- ja verisuonitautien riskimarkkereista riippumatta.

Tämä tutkimus haastoi tavomaisen käsityksen ateroskleroosin kehitymisestä osoittamalla, että psykososiaaliset tekijät voivat vaikuttaa voimakkaisiin fysiologisiin vaikutuksiin. Tutkijat olettavat, että hellävarainen käsittely on saattanut vähentää stressiin liittyviä hormoneja tai muuttaa autonomisen hermoston toimintaa tavoilla, joita sydän- ja verisuonimitaukset eivät ole havainneet (Nerem, Levesque ja Cornhill 1980). Tulokset viittasivat siihen, että ateroskleroosin patofysiologia ulottuu yksinkertaisia biokemiallisia malleja pidemmälle ja sisältää monimutkaisia vuorovaikutuksia psykologisen tilan, stressivasteen ja verisuonten terveyden välillä.

Vaikutukset ihmisten terveyteen
Näiden havaintojen merkitystä ihmisen sydän- ja verisuoniterveydelle ei voi liioitella. Jos

sosiaalinen vuorovaikutus ja lempeä kosketus tarjoavat niin dramaattisen suojan eläinmaailmassa, samanaiset mekanismit voivat toimia ihmisissä. Tämä tutkimus tarjoaa biologista tukea havainnoille, jotka yhdistävät sosiaalisen eristäytymisen, yksinäisyyden ja fyysisen kiintymyksen puutteen lisääntyneeseen sydän- ja verisuonitauti-kuolleisuuteen (Holt-Lunstad, Smith ja Layton 2010).

Tutkimus ehdottaa useita käytännön seureauuksia. Ensinnäkin sosiaalinen yhteys ja fyysinen kiintymys voivat edustaa alihyödynnettyjä terapeuttisia interventioita sydän- ja verisuonitautien ehkäisyyn. Terveystieteiden tutkimus tarjoajat voivat harkita potilaiden sosiaalisten tukiverkostojen arviointia perinteisten riskitekijöiden rinnalla. Toiseksi tutkimus korostaa mahdollisia mekanismeja, joilla stressin vähentämisteknikat, sosiaaliset tukiohjelmat ja jopa lemmikkiterapia voivat tarjota sydän- ja verisuonihyötyjä ruokavalion ja liikunnan muutoksista riippumatta.

Lisäksi nämä havainnot korostavat ihmisten terveyden kokonaisvaltaisen tarkastelun tärkeyttä. Yhä eristäytyneemmässä modernissa yhteiskunnassamme, jossa yksinäisyyttä on kutsuttu epidemiaksi (Cacioppo ja Patrick 2008), sosiaalisen irtautumisen sydän- ja verisuonitautien seurausten ymmärtämisellä on kiireellinen kansanterveydellinen merkitys. Nerem-tutkimus muistuttaa meitä siitä, että sydän reagoi kolesterolin ja liikunnan lisäksi ystävällisyyteen, yhteyteen ja kosketukseen.

Lähteet:
Cacioppo, John T., and William Patrick. 2008. Loneliness: Human Nature and the Need for Social Connection. New York: W. W. Norton & Company.

Holt-Lunstad, Julianne, Timothy B. Smith, and J. Bradley Layton. 2010. ”Social Relationships and Mortality Risk: A Meta-analytic Review.” PLoS Medicine 7 (7): e1000316. https://doi.org/10.1371/journal.pmed.1000316.

Nerem, Robert M., Murina J. Levesque, and J. Frederick Cornhill. 1980. ”Social Environment as a Factor in Diet-Induced Atherosclerosis.” Science 208 (4451): 1475–76. https://doi.org/10.1126/science.7384790.

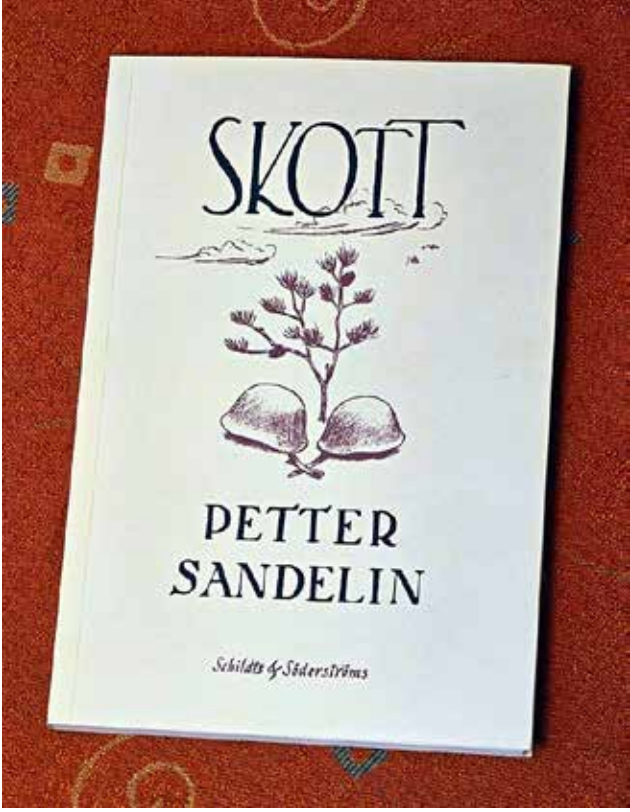
KIRJA-ARVOSTELU

Arvostelu: Hauras rakkaus sodan varjossa – Petter Sandelinin *Skott*

Skott
Petter Sandelin
Schildts & Söderströms,
Helsinki
2024
130 sivua

PETTER SANDELIN on Svenska Ylen toimittaja Vaasassa. Hänen esikisromaaninsa *Skott* on herättänyt huomiota. Jokainen, joka lukee kirjaa, saat-taa odottaa, että tämä on yksi sotaromaani muiden joukossa. Se ei ole. Tosin toiminta tapahtuu jatkosodan aikana, ja tässä on varmasti jännittäviä jaksoja, jotka kuvaavat hyökkäyksiä ja partioitavia.

Mutta tämä ei ole kirjan sisältö. Sen sijaan kirja kertoo odottamisesta, kahden miehen hiljaisesta ja hillitystä rakkaudesta sodan synkässä arjessa. Kirjan ensimmäisellä puoliskolla tätä kuvataan vain pienillä vihjeillä,

ulkonäöllä, kosketuksella, joka on ehkä sattumaa. Ensimmäinen tapaaminen näiden kahden välillä on paljonpuhuvaa:

Katseeni on kiinnittynyt hänen kaulaansa, paikkaan, jossa hänen elämänvirtansa on kiivaimmillaan ja hänen ihonsa ohuimmillaan. Hän hengittää rauhallisesti, aivan kuin nukkuisi. Hän ei ole ajanut partansa moneen päivään. Hänen profilinsa lieden valoa vasten on kaunis. Hänen liikkeissään on jotain klassista. Voin kuvitella hänen kasvonsa marmoririntana.

Pienin askelin rakkaustarina kehittyy luottamuksellisista yöllisistä kuiskauksista lopulta toteutumiseen. Viimeiset sivut kertovat menetyksestä ja siitä, kuinka päähenkilö elää elämää sen jälkeen nauttien muistoista, joita hänellä on lyhyestä rakkaudesta.

Rintaman kahden miehen, Tallgrenin ja Stählin, rakkaustarina on kuvattu lempeästi, suoma-

laisessa kirjallisuudessa epätavallisella hauraudella, herkkyydellä ja pidättyväisyydellä. Kontrasti synkkään ympäristöön kiväärilaukaukseen ja räjähtäviin kranaatteihin on kiehtova.

Tietysti näet, että Petter Sandelin on lukenut Tuntemattoman sotilaan. Romaanin henkilöillä on Väinö Linnan romaanista tuttuja piirteitä, kuten velvollisuudentuntoinen, humoristinen ja hillity.

Yksi kirjan kiehtovimmista oteista on tarina puusta, joka seuraa romaanin kronologiaa. Kirjan ensimmäiset sivut käsittelevät siemenen itämistä, jota lukijan voi olla vaikea ymmärtää ennen kuin konteksti selkiytyy. Saamme seurata puuta ja sen kasvua, kypsymistä ja kuolemaa rinnakain päähenkilön kanssa. Se on allegoria ihmisen olemassaolosta. Puu edustaa elämän kulkua – yhtä alttiina vuodenaikojen säälimättömyydelle kuin ihminen sodan merkityksellömyydelle.

Puu kuollee samaan aikaan, kun romaanin päähenkilö, kuten kaikki luonnossamme, syntyy, elää ja kuolee.

Tämä on melankolinen romaan. Sandelin kirjoittaa runollisesti siitä, kuinka tietyt hetket, erityisesti ensimmäinen suuri rakkaus, voivat kestää vuosikymmeniä:

Muistan hänet niin kauan kuin elän.

Muokkaan tietoisuudestani kapselin, jossa muutama rakkauspäivämme pelastetaan ikuisesti. Kun kaikki muut ovat unohtaneet hänet, minä muistan hänet. Hänen nimensä, hänen hymynsä, hänen poskipänsä.

...
Muistan, kuinka rakkautemme oli valo pimeyden keskellä.

Skott on romaan. Ihminenä olemisesta sodassa. Se on lyhyt, mutta sisällöltään rikas – kirja, joka pysyy lukijan kanssa samalla tavalla kuin päähenkilö kantaa rakkauttaan sisällään loppuelämänsä ajan.

UKRAINE PRESIDENT

Statement by the President of Ukraine During the Joint Press Conference with the Prime Minister of Denmark

THANK YOU SO MUCH , dear Mette!

Thank you for your kind words, support, and invitation!

Dear journalists, dear our teams,

We had a lot of very productive meetings today. And I'm thankful to Mette and to Denmark for hosting the summit so well.

Unfortunately, we all see that Russia is stepping up its destructive actions. And what matters most for Europe's security now is political will – and that was the main topic today. We feel that Europeans are clearly determined to respond – and to respond properly – to the growing drone threat. Russian drones have gone too far. Dangerous incidents with Russia have also gone too far. Denmark, other Nordic countries, Poland, our neighbors, Romania, and violations of Baltic airspace – all of this shows the need for joint action, and for every European country to have the ability to shoot down drones. Our military guys with solid experience in drones are now in Denmark, and we will share their experience and their expertise. And I hope today's meetings will strongly support the idea of joint defense against drones. It can be called anything – a “Drone Wall,” a “Drone Dome,” or “Drone Rapid

Response,” but the point is the same: every country, of course, must be protected from spy, strike, and any other drones. And from the threat Russia has created for Ukraine with daily drone attacks, we see clearly that only joint action and united efforts can guarantee real security. No country should be left alone against this threat.

I also want to thank all our partners for supporting the further development of programs like PURL. We value this program a lot – it helps our defense. Today we spoke with partners who may join, and we expect new support. We also talked about the SAFE program – one of Europe's strong defense tools – and we hope Ukraine will be an equal partner in it.

And I thank Denmark for hosting us today, hosting today's meeting.

Thank you so much!

Glory to Ukraine!

COPYRIGHT: The Presidential Office of Ukraine. All materials featured on this site are licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. The use of any materials posted on the website is permitted provided you link to www.president.gov.ua regardless of full or partial use of materials.

VIIKON TAIDE-ELÄMYS

Eemu Myntti
27.11.1890, Vaasa
29.8.1943, Helsinki
Toivo Kuulan muotokuva

KOVINA AIKONA
Kertomus Suomen viimeisten nälkävuosien ajoilta
Kirj. KARL A. TAVASTSTJERNA
Suomentanut Juhani Aho
1.

ENSIMMÄINEN LUKU

Kiemurtelevaa alamäkeä laskeutuivat ruskean hevosen vetämät rattaat täynnä likaisen harmiaini särkeihin ahdettuja lumppuja. Mäen päällä oli harmaataloinen hämäläiskylä, jota ei juuri voinut erottaa takana olevasta tummasta taivaasta. Kylän pohatan yksinäinen kaksikerroksinen huone näkyi vähän selvemmin, sen nurkat ja ikkunaniepiet kun kerran olivat olleet punamaalilla maalatut, savupiiput valkeiksi kalkitut ja lasit nyt vaalenneella kitillä kitatut.

Mäen päällä oli tienhaara; leveämpi tie jatkui kylän kautta, eikä sen leveyttä suuresti enentänyt siihen yhtyvä kylätie. Se oli suuri valtamaantie Helsingistä Hämeenlinnaan, ja sen vanha liikevylä pysyi riippumattomana kyläteiden pienistä lististä.

Mies, joka myötämässä oli kävellyt loppukuormansa jäljessä, hyppäsi yhtäkkiä rattailleen, hotaisi hevostaan, ja niin pani Rusko kankaat koipensa nopeampaan liikkeeseen ehtiäkseen pois kärryjen tieltä, jotka yhä enemmän painuivat kinteille alamäessä. Alhaalla oli syväojainen suo, josta oli mustaa

maata heitetty kahden puolen tietä, sekä pieni silta, joka viei kaitaisen, mutkittelevan metsäpuron yli. Tässä asettui Rusko taas tavalliseen arkikävelyynsä ja huiskautti vain uupiniskaisesti tuuheaa häntäänsä, kun ajaja tapansa mukaan näppäsi sitä piiskallaan. Hevonen ja hevosen haltija vaipuivat molemmat omiin ajatuksiinsa. Jälkimmäinen loikoi rauhallisesti vatsallaan, piippunusä hampaissa, likaisen lumppujensa päällä, edellinen käyskeli alahuuli lerpallaan, korvat luimussa, ja koko sen takkuisesta olennosta uhoi karsivallisuuden tuima päättäväisyys.

Oli keväinen talvipäivä kesäkuussa v. 1867. Tuuli puhalsi tuikean kylmästi koillisesta ja nakkeli tielle yksinäisiä suuria lumihuteita, jotka jäivät sulamattomiksi kylmään maahan. Hevosmiehen tylsä, laimea katse harhaili yli jäykän maiseman, jossa ei vielä näkynyt viihreyden jälkeäkään, vaikka aurinko nousi pilvien takana jo kello kolme aamulla ja vaikka koko yö oli valoisu kuin aikainen puhde. Kevät ei vielä ollut saapunut, vaikka juhannus jo oli aivan ovelta, ja olipa niitä, jotka eivät usko-neet, että se enää ollenkaan tulisikaan tänä vuonna. Nykyisen sukupolven aikana oli kesä tähän aikaan jo aina ollut kukkeimillaan. Nyt oli järven jää oikealla puolen tietä vielä valkeana,

lumikinokset pysyivät itsepintaisesti pohjoiseen päin antavissa mäkirienteissä ja aitaan kupeilla pikku koivut tuskin vielä tekivät nuppua, ja pajupensaissa suo-ajan reunalla oli vielä pieniä kisanäkäpäliä jäljellä niin kuin maaliskuussa ennen. Hevosmies tuli ajatelleeksi, että nyt se kai viimeinkin tulee se viimeinen tuomio tänä vuonna, koska Jumala oli kääntänyt ylösalaisin koko maailman menon. Mutta sitten alkoi hän kohta tuumia, mitenkä ainakin loppua odottaessaan saisi sammutetuksi sekä oman nälkän että Ruskon, aikoi taas hotoista ruuskallaan, mutta jätti sen tekemättä ja tarkasteli kuormansa päältä vanhaa apuriaan.

Sillä Ruskonsa avullahan hän oli päässyt yli pitkän talven, sehän se oli häntä auttanut, kun hänen heti uudelta vuodelta oli ollut pakko jättää torppansa Pohjanmaalla ja lähteä katoa ja rehun puutetta pakoon tälle pitkälle matkalle työansiota etsimään. Hän ei katunut, että oli tehnyt sen näin ajoissa — päinvastoin! Kotipitäjässään hän olisi saanut odottaa ansiota, ja silleikaa olisi Rusko kuollut nälkään hänen käsissään. Nyt oli hän ainakin pelastanut päaelinkeinonsa. Kylläähän ero vaimosta ja torpasta oli saanut hänet kovalle koetukselle, mutta kun se kerran oli tehty ja kun hän oli heittänyt sekä vaimonsa että kolme lastaan ja kaksi nälkäistä lehmäänsä Herran ja talonisännän huomaan, niin alkoi tulevaisuus näyttää hänestä turvallisemmalta. Rivakka kolmenkymmenen vuoden ikäinen mies, jolla oli oma hevonen, joka ei liikannut eikä ollut pilan vanhakaan, tulisi kyllä toimeen, vaikka hätä Pohjanmaalta leviäisikin yli koko muun maan.

Työpalkka, joka olisi ollut lähetettävä kotiin vaimolle, oli tosin kaikki mennyt hänen itsensä ja Ruskon suuhun, mutta olihan niillä siellä kotona nyt kaksi vatsaa vähemmän, ja mitenkä Her-

ran nimessä sitä olisi muutenkaan tehnyt! Olihan aina parempi, että yksi vaimo, kolme lasta ja pari lehmää näkivät nälkää kuin että hyvä hevonen ja terve mies vielä olisivat kurjuutta lisänneet. Ne olivat noita hänen käytännöllisen, yksinkertaisen talonpoikaisjärkensä tuumia. Ja ne antoivat hänelle viisaan rauhan.

Hän oli harhaillut Pohjois-Hämeessä, jossa Rusko ansaitsi heidän leipänsä Tampereen tehtaiden ajoissa. Sitten oli suuremman palkan toivo houkutellut häntä yhä edemmä eteläänpäin, jossa ei hätä vielä ovelle kolkuttanut, jossa paremmilla ihmisillä oli rahaa ja talollisilla vielä heiniä ja leipää. Viimeksi hän oli omalla hullallaan lähellä Hämeenlinnaa ostanut vähillä säästö-rahoillaan lumppuja, joita nyt oli matkalla kaupitsemaan Ter- vakosken paperitehtaaseen. Aate ei oikeastaan ollut hänen oma keksimänsä, vaan hän oli saanut sen keskustellessaan erään hämeenlinnalaisen kauppiamiehen kanssa, joka olisi tahtonut häntä itselleen samaan palvelukseen. Hänen pohjalainen yritteliäisyytensä oli auttanut häntä panemaan toimeen tämän loistavan tuuman. Nyt ei ollut enää kuin peninkulma tehtaalle, jossa hän toivoi voivansa nostaa uudet paperisetelinsä — ehkä kokonaista kolme kappaletta, jos onni olisi myötäinen.

Aivan ehdottomasti sylkäisi hän nyt ruskean tupakkasyljen tiepuoleen, alkoi viheltää reipasta laulun nuottia ja kiskaisi ohjaksiaan niin tiukasti, että Rusko huiskautettuaan häntäänsä isoksi vastalauseeksi heittäytyi taas hölkkäjuoksuun pitkän kävelynsä perästä.

— Hevonen! huusi hän, juostaanpa vähän, niin sitten saadaan suurusta eikä tarvita ruuhen laitoja pureskella.

... jattu

NOVELLI

Kalastaja ja liikemies modernissa versiossa

TÄMÄ LYHYT TARINA on saatavilla eri versioina useissa maissa. Yksi versio on omistettu Paulo Coelhoille. Tässä on hieman päivitetty versio.

Suurkaupungin liikemies oli lomalla pienessä rannikkokaupungissa. Eräänä aamuna hän näki yksinkertaisen kalastajan istuvan rennosti veneessään laiturin vieressä, kahvikuppi kädessään ja pieni kalasaalis vieressään. Liikemies tuli uteli-as ja lähestyi. ”Hyvää huomenta!” sanoi liikemies. ”Sinulla näyttää olevan mukava saalis päivälle. Kuinka kauan sinulta kesti kalastaa sitä?”

”Hyvää huomenta”, kalastaja vastasi. ”Se ei kestänyt kauan, ehkä muutaman tunnin.”

Liikemies näytti hämmentyneeltä. ”Miksi et pysy ulkona pidempään ja pyydä enemmän kalaa?”

Kalastaja hymyili ja vastasi rauhallisesti: ”Olen saanut tarpeeksi elättääkseni perheeni ja itseni tänään. Muun ajan nautin elämästä.”

”Mutta mitä teet loppupäivän?” kysyi liikemies.

”Nukun hieman pidempään aamulla, kalastan vähän, leikin lasteni kanssa, vietän siestaa vaimoni kanssa ja illalla menen baariin, jossa voit juoda kahvia ja soittaa kitaraa ystäväsi kanssa. Elän täyttä ja onnellista elämää.”

Liikemies, joka oli erittäin menestyvä ja ajatteli aina liiketoimintaa, ei voinut ymmärtää sitä. ”Minulla on MBA-tutkinto arvostetusta yliopistosta ja voin auttaa sinua. Jos viettäisit enemmän aikaa kalastamiseen, voisit saada enemmän kalaa. Ajan myötä voit ostaa suu-

remman veneen ja ehkä useita veneitä. Lopulta sinulla voisi olla kokonainen laivasto kalastusaluksia.”

Kalastaja kuunteli kohetellaasti ja nyökkäsi. ”Ja mitä minä sitten tekisin?”

”Lisääntyneen saaliin ansiosta pystyt avaamaan oman kalatehtaan, poistamaan välikädet ja myymään suoraan jälleenmyyjille. Voisit muuttaa isompaan kaupunkiin ja pyörittää yritystäsi sieltä.”

”Ja kuinka kauan tämä kaikki kestäisi?” kysyi kalastaja.

”Ehkä 15-20 vuotta”, liikemies vastasi.

”Entä sitten?” kysyi kalastaja.

Liikemies nauroi ja sanoi: ”Paras on tulossa! Kun aika on oikea, voit myydä yrityksen ja tulla hyvin rikkaaksi. Voisit elää kuin kuningas ja jäädä eläkkeelle suurella rahalla.”

Kalastaja mietti hetken ja kysyi sitten: ”Ja mitä minun sitten pitäisi tehdä?”

”Sitten”, sanoi liikemies hymyillen, ”voit muuttaa pieneen rannikkokaupunkiin, nukkua hieman pidempään aamulla, kalastaa vähän, leikkiä lastesi kanssa, viettää siestaa vaimosi kanssa ja mennä illalla baariin, jossa voit juoda kahvia ja soittaa kitaraa ystäväsi kanssa.”

Kalastaja hymyili ja katsoi liikemieistä. ”Mutta juuri sitä teen nyt. Miksi odottaisin 20 vuotta tehdäkseni jotain, josta jo nautin?”

Liikemies oli sanaton. Hän tajusi yhtäkkiä, että hän oli menettänyt elämän tarkoituksen pyrkinessään menestykseen ja vaurauteen.

Ja niin hän lähti pois, hieman viisaampana kuin ennen, kun taas kalastaja palasi yksinkertaiseen ja onnelliseen elämäänsä.

HUUMORI SATA VUOTTA SITTEN

ILMAINEN SÄHKÄ

Mac Carty Aberdeenista vieraillee Yhdysvalloissa. Eräänä päivänä hänen on lähetettävä sähkö sukulaiselle. Kun hän kysyy hintaa lennätintoihosta, hänelle kerrotaan, että lähettäjän nimi ei maksa mitään.

— Mahtavaa, sanoo tiedustelija. Olen intiaanipäällikön jälkeläinen ja nimeni on Minätulenuomennajunalla.

BÄ BÄ

Lääkäri K- ja hänen veljensä eläinlääkäri joutuvat kiistaan siitä, kenen ammatti vaatii eniten diagnoosikykyä. Molemmat pitävät paikkansa, mutta eläinlääkärin argumentti näyttää olevan vahvin, koska eläimet eivät osaa sanoa, missä niiden kipu on. Jonkin ajan kuluttua eläinlääkäri sairastuu ja lääkäri kutsutaan.

— No, missä sinua sattuu? Ei vastausta.

— Voit kertoa missä paha on, eikö niin? Ainoa vastaus, joka tulee sairaalta henkilöltä, on: BÄ BÄ. Lääkäri kirjoittaa reseptin, jonka hän antaa hoitajalle sanoilla: ”Anna hänelle tämä ja jos hän ei voi hyvin ylihuomenna, ammumme hänet.”

ISÄ HYVÄLLÄ TUULELLA

Tytär: — Tiedätkö, äiti, isä oli tänään poikkeuksellisen hyvällä tuulella, kun hän meni toimistoon. Äiti: — Ristit kaikkialla maailmassa! Se muistuttaa minua, että unohdin pyytää häneltä rahaa.

VALOKUVAAJALLE

Valokuvaaja; — Pitäisikö sen olla rintakuva? Asiakas: — Ei, haluaisin sisällyttää myös osan kasvoista.

VAIMON KIINNOSTUS ANTIKISTA

— Kuinka paransit vaimosi hänen antiikkiperhostaan? — No, annoin hänelle syntymäpäivälahjaksi vuoden 1907 mallin mekon.

KOSIJA TARVITSI KANNUSTUSTA

Kosija: — Minulla on jotain tärkeää kerrottavaa, mutta en tiedä miten aloittaa. Rouva: — Jos sanon ”kyllä”, ehkä sinua autetaan ravissa.

TEHOKAS KONE

Veljenpoika: — Tänään olen nähnyt toimistokoneen, joka tekee kolmen miehen työtä. Setä: — Jos he eivät toimi enemmän kuin sinä, se ei ole enää hienoa.

HITAASTA KUIN ILTATAIVAS.

— Kyllä, voit vapaasti suudella sinua, Cissi. — Hmm. — Aiotteko olla hirveän vihainen minulle, jos annan sinulle suukon, Cissi? — Mnah — Voinko antaa sinulle suukon, Cissi? — sanon int — Tarkoittaako ne kyllä vai ei? — He sanovat kyllä, Affe! — Mikset sitten halua sanoa niitä? Voinko suudella sinua vai en? — Miettiikää sitten! — Kyllä, en voi antaa sinulle suudella! — No, ajattele nyt sitä —. No, kyllä, suudella sinua, Cissi? — No, ajattele viisaasti, Affe!

EI KESTÄ PÄIVÄNVALOA

— Sanotteko, että hänellä on työ, joka ei kestä päivänvaloa? — Kyllä, hän kehittää levyjä

valokuvaajan kanssa!

HAMPAAT

— Isoisä! Kuinka usein saamme hampaat? — Kolme kertaa, kahdella ensimmäisellä kerralla saamme ne ilmaiseksi, mutta kolmannella joudumme maksamaan itse.

ENSIMMÄINEN KOVAAÄNINEN

Hän: Ensimmäinen kaiutin tehtiin luusta. Hän: Onko se mahdollista? Hän: Kyllä, Aadamin kylkiluusta.

KUIN NÄET JA ET NÄE

Opettaja: Asioita, joita näet, kutsutaan konkreettiseksi tai todelliseksi, asioita, joita et näe, kutsutaan, - No Lisa O-o-o- Lisa: Säädytöntä.

MAALARI VAI RUNOILIJ

- En tiedä, tuleeko minusta runoilija vai taidemaalari. - Ryhdy maalariksi. - Oletko nähnyt maalauksiani? — Ei, mies, olen lukenut muutaman runosi.

13 PÖYDÄSSÄ

Haittaako sinua, jos se on kolmetoista pöydässä? — Kyllä, jos vain on ruokaa kahdelletoista.

ROLLS-ROYCE

Anna: - Oliko se rakkautta ensisilmäyksellä? Dagny: - Ehdottomasti. Heti kun näin hänet uudessa Rolls-Roycessa.

TYÖ EI TAPAA KETÄÄN

- Mikset tee töitä? Kova työ ei koskaan tapa ketään. - Sinä erehdyt. Menetin molemmat vaimoni sillä

tavalla.

PAKO

”Onko pojalla mitään erityisiä merkkejä, joista hänet tunnistaa”, poliiskonstaapeli kysyi isältä, jonka poika oli paennut. — Ei, en vielä, mutta jos vain saan hänet kiinni, ei kestä kauan, ennen kuin asia on niin.

LUNDBERG

- Tunnetko Lundbergin? - Tunnen! Tunnen hänet niin hyvin, etten enää tunne häntä.

EI KOTONA

Rouva: Tässä tulee rouva Petterson, sanokaa minul- le, etten ole kotona. Maid: Hyvä rouva. Vaimo: No, mitä hän sanoi. Maid: Ylistys Jumalalle.

KAUNIS

— Ja sitten hänellä on niin kaunis ilme kasvoillaan. — Kyllä, missä muualla hänellä se sitten olisi?

KOULUSSA

Opettaja: No, Karl, voitko mainita pari esimerkkiä jostain, joka on läpinäkyvää. Karl: Aita ja avaimenreikä.

AIKA NAIMISIIN. HETI!

— Maud meni astrologin luo kysymään, milloin hänen olisi parasta mennä naimisiin. — No, mitä hän sanoi hänelle. — Hän katsoi häntä hetken ja käski hänen tarttua ensimmäiseen parhaaseen tilaisuuteen.

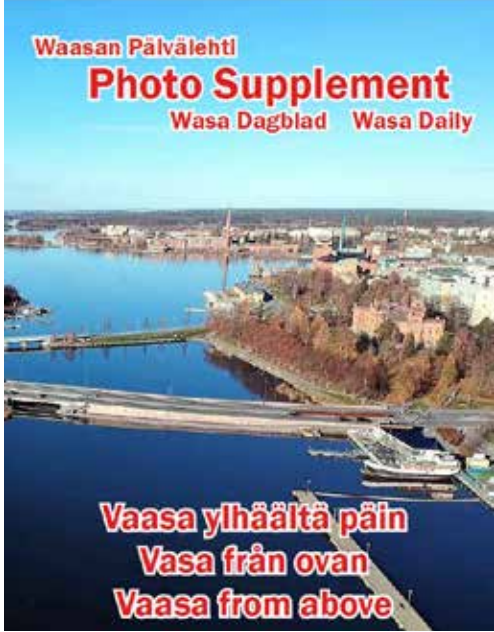
Astronomic picture of the week:

Galactic Dance

Image of the interacting galaxy pair NGC 5394/5 obtained with NSF NOIRLab's Gemini North 8-meter telescope on Hawai'i's Maunakea using the Gemini Multi-Object Spectrograph in imaging mode. This four-color composite image has a total exposure time of 42 minutes
Credit:
International Gemini Observatory/NOIRLab/NSF/AURA
Creative Commons Attribution 4.0 International License

Ensi viikolla:

BLOGGIKIRJOITAJAT

Kirjoita Waasan Päivälehteen – Etsimme bloggajia!

Rakastatko ajatustesi, kokemuksesi tai asiantuntemuksesi jakamista? Waasan Päivälehti etsii intohimoisia kirjoittajia, jotka haluavat luoda mielenkiintoista sisältöä lukijoillemme. Kirjoittpa sitten paikallisista uutisista, kulttuurista, elämäntavasta, yrittäjyydestä tai omista kokemuksistasi – äänesi on tervetullut!

Kirjoittaminen *Waasan Päivälehdelle* on loistava tapa saada tekstit laajemmin luetuiksi, tutustua uusiin ihmisiin ja kehittää luovuuttasi. Aiempaa kokemusta ei tarvita – tärkeintä on into ja idea! Arvostamme monipuolisia näkökulmia ja uusia ääniä, jotka kuvastavat yhteisömme elinvoimaa.

Kiinnostuitko? Lähetä meille blogi-idea tai pieni näyteteksti, ja julkaisemme tekstisi mielellämme. Tule mukaan tekemään *Waasan Päivälehteä* paikka merkityksellisille keskusteluille ja inspiroiville tarinoille!

Ota yhteyttä sähköpostitse waasanpaivalehti@gmail.com lisätietoja varten. Odotamme innolla kuulevamme sinusta!

Waasan Päivälehti

Moderni sanomalehti, jonka ulkoasussa on piirteitä 1870-luvun lehdistöstä. . Silloin sanomalehdissä oli vain 4-8 sivua. Paljon tekstiä, mutta ei kuvia ollenkaan, joten muuttamassa sivussa on paljon luettavaa.

Lehti sisältää lainauksia vanhoista päivälehdistä, jotka on otettu Kansallisarkistosta (digi.kansalliskirjasto.fi). GPT3, Gemini ja Monica tekevät osan rutiininomaisesta toimitustyöstä, kuten käännöstyö, korrehtuurin luku ja lyhyen notisien kirjoittaminen. Kaikki tekstit on tarkastettu toimittajilla ja toimitus vastaa tekstien sisällöstä.

Waasan Päivälehti on päivälehtityyppinen julkaisu, toistaiseksi se ilmestyy sunnuntaiaamuisin. mutta tavoitteenaamme on että se jatkossa ilmestyy joka aamu.

Lehti on luettavissa verkossa ilmaiseksi.

Päätoimittaja on Hans Björknäs.

Lukijoiden kirjoitukset ovat tervetulleet!

Lehti on paikallisessa omistuksessa ja tulee sellaisena pysymään.

Toimitus: Waasan Päivälehti, Koulukatu 37 B 7, 65100 Vaasa, puhelin +358-40-5462455.

Helsingin toimitus: Waasan Päivälehti, Toinen linja 9 B 36, 00530 Helsinki. Puhelin +358-40-5462455. Ilmoitukset pyydetään lähettämään emaililla jpg-muodossa.

Email: waasanpaivalehti@gmail.com

Lukijoilta

Erittäin mielellämme vastaan lukijoidemme kommentteja. Kommentteja, tarinoita, muistoja, keskustelua, uutisia kotoa. Tämä on luultavasti tämän paperin tärkein osa.

Mutta tilaa on rajoitetusti, joten kirjoita mahdollisimman lyhyesti! Joten lähetä viestit osoitteeseen: waasanpaivalehti@gmail.com

Ilmoita WP:ssä

Tässä historiallisessa ja hypermodernissa päivälehdessä ensimmäisten joukossa mainostamisella voi olla PR-arvoa.

waasanpaivalehti@gmail.com

jpg-, tiff- tai png-muodossa. Mainokset pienennetään sitten 46 mm:n sarakkeen leveyteen.

Ota yhteyttä: waasanpaivalehti@gmail.com

Waasan Päivälehti
waasanpaivalehti@gmail.com

LEHEMME SISÄLTÖ ON TUOTETTU VASTUULLISESTI. OLEMME SITOUTUNEET JOURNALISTIN OHJEISIIN. Lue ohjeet: <https://jsn.fi/journalistin-ohjeet/>